

Nr 404

Av herrar **Jonasson och Dahlgren**, om krediter till s. k. familjeskogsbruk.

(Lika lydande med motion nr 330 i Första kammaren)

Vid beslutet av 1965 års riksdag om ny jordförvärvslag uppmärksammades inte minst frågan om s. k. familjeskogsbruk. I den departementspromemoria, som låg till grund för propositionen, hade hävdats, att bildande av rena s. k. familjeskogsbruk inte borde främjas. I propositionen upptogs enskilda personer, som avser att skaffa sig stadigvarande inkomst genom eget arbete på sådant skogsbruk, med viss reservation som förvärvskategori. Departementschefen gav emellertid klart förord åt bolags- och statsskogsbruket framför familjeskogsbruket. Bl. a. innebar propositionen, att statligt kreditstöd inte borde lämnas för markanskaffning till familjeskogsbruk. Riksdagsbeslutet fick en för familjeskogsbruket betydligt mera positiv utformning. I tredje lagutskottets av riksdagen godtagna utlåtande hette det t. ex. »att rationellt skogsbruk av familjetyp åtminstone i viss utsträckning bör kunna främjas av det allmänna genom statligt kreditstöd». En viss restriktiv hållning mot familjejordbruket kännetecknade dock, såsom sålunda framgår, även riksdagsbeslutet.

Familjeskogsbruket måste enligt vår mening tillmätas allt större betydelse för framtiden. Det torde inte kunna bestridas, att det direkta samband mellan äganderätt och brukningsrätt, som familjeskogsbruket representerar, i regel utgör den främsta garantien för hög effektivitet i produktionen. För områden, där jordbruket för framtiden inte kan upprätthållas, bör målsättningen i första hand vara att skapa skogsbruksföretag med bärkraft motsvarande familjejordbruket. Detta bör sålunda gälla för bygder med överloppsskog, dvs. i främsta rummet de egentliga skogsbygderna men i viss mån även de s. k. mellanbygdena.

Det kan erinras om att jordlagsutredningen i sitt betänkande 1961 fäste stor vikt vid familjeskogsbruket. I de bygder, där jordbruket inte kunde upprätthållas, borde enligt nämnda utredning lantbruksnämndernas rationaliseringsverksamhet inriktas på bildande av skogsbruksföretag med samma förutsättningar som en- och tvåfamiljsjordbruket att ge innehavaren en tillfredsställande försörjning. Enligt jordlagsutredningen borde samma regler gälla för bärkraftiga och till full bärkraft uppbyggbara skogsbruksföretag som för motsvarande jordbruksföretag. Det kan också framhållas, att

skogsstyrelsen i sitt remissyttrande över den förutnämnda departementspromemorian bl. a. fäste uppmärksamheten på de goda praktiska erfarenheter, som redan vunnits av privatägda rena skogsbruk.

Det måste från samhällets synpunkt vara angeläget att främja bildandet av familjeskogsbruk — inte endast för hävdande av hög effektivitet inom skogsbruket utan också för motverkande av ytterligare maktkoncentration i det ekonomiska livet. I många fall torde enskilda personer, som önskar förvärva ett familjeskogsbruk för sin försörjning, få oöverkomliga svårigheter att göra detta i konkurrens med mera kapitalstarka förvärvare. Det synes därför nödvändigt, att samhället lämnar familjeskogsbruket ett kreditstöd av samma karaktär som tillkommer familjejordbruket.

Den under 1965 tillsatta skogspolitiska utredningen har att pröva problem rörande fristående skogsbruksfastigheter, bl. a. frågan om kreditstöd. I sistnämnda avseende heter det i direktiven: »Utredningen bör även under beaktande av vad som anförts i tredje lagutskottets utlåtande 1965:22 överväga frågan om statligt kreditstöd i vissa fall till förvärv resp. yttre rationalisering av särskilda skogsbruksfastigheter.» Formuleringen torde få tolkas så, att den fortfarande alltför restriktiva hållningen i fjolårets riksdagsbeslut till familjeskogsbruket infogats i utredningsdirektiven. Konsekvensen härav kan befaras bli, att den önskvärda utvecklingen av familjeskogsbruket i vårt land motverkas. Enligt vår mening bör redan vid den nu pågående utredningen prövas utformningen av ett kreditstöd till familjeskogsbruket med samma målsättning och karaktär, som gäller för kreditstödet till familjejordbruket.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om att vid pågående skogspolitiska utredning måtte eftersträvas en sådan utformning av ett kreditstöd till det s. k. familjeskogsbruket, att innehavare av s. k. familjeskogsbruk beredes kreditmöjligheter likvärdiga med dem, som gäller för innehavare av familjejordbruk.

Stockholm den 26 januari 1966

Bertil Jonasson

Anders Dahlgren